

"Björn Ragne" var ingen vacker skapelse.

"Björn Ragne" – Sveriges första OBO-fartyg

Kockums mekaniska Verkstad i Malmö kunde den 24 april 1967 leverera det första svenska OBO-fartyget. Beställare var Rederi AB Ragne i Västervik med 50 procent, Handelsfirman Barkman & Co i Stockholm och Rederi AB Malmoil i Malmö med vardera 25 procent. Malmoil var för övrigt ett dotterbolag till Kockums.

Björn Ragne var varvets första nybygge av "triple-purpose carrier"-typ, eller som det blev OBO (Ore-Bulk-Oil). Hon kunde antingen frakta malm, bulkods eller olja. Detta innebar att man vid skifte av last kunde göra korta ballastresor. Det kunde också innebära att fartyget sysselsattes med enbart oljetransporter när den marknaden var god.

Björn Ragne kunde lasta 73 000 ton och gjorde 16,5 knop med sin Kockum/MAN diesel.

Fartygets första resor var med färskvatten från Amsterdam till Gibraltar. Sedan olja från Algeriet till Rio de Janeiro och därefter

malm från Tubaro (Brasilien) till Rotterdam.

Fartygstypen blev snabbt populär och den lika stora *Tokyo* kunde levereras till Svenska Ostindiska Kompaniet den 29 december 1967. Året därpå kom *Elisabeth Fernström* (levererad 26 januari) och *Nanny* (levererad 26 mars) från Götaverken och senare på året de betydligt större (108 000 dwt) *Jacob Malmros* (levererad 15 maj) och *Frans Malmros* (levererad 28 november).

Inget av dessa fartyg blev särskilt gammalt under svensk flagg. *Nanny* och *Elisabeth Fernström* såldes ut 1976, Tokyo och de båda Malmrosarna 1977 och pionjärfartyget *Björn Ragne* i januari 1978. Hon hade då legat upplagt i Uddevalla och Göteborg i ett halvår.

Björn Ragne hade sålts till Uruguay, men fick bekvämlighetsflagg i Liberia. Namnet ändrades till *Saint Chris*.

Den 27 februari 1979 var hon ute för en otäck olycka. På en resa mellan New York

och Curacao fick hon eld i pumprummet. Besättningen övergav fartyget och kunde räddas av tillskyndande fartyg. Senare kunde *Saint Chris* bogseras in till Jacksonville dit man kom den 6 mars. Skadorna på fartyget var dock så stora att hon förklarades "constructive total loss".

Återuppstår

Man lyckades dock sälja fartyget till Cypern där bolaget med det förhoppningsfulla namnet Greater Hope Shipping Co Ltd tog hand om henne. Hon lämnade Jacksonville den 13 maj 1979 och gick till Piraeus där skadorna reparerades. Hon beför sedan världshaven under namnet *Good Champion*.

I maj 1984 fick hon sin sista ägare, Jasmine Shipping Co i Panama. Namnet ändrades till *Jasmine II*. I augusti 1985 såldes hon till kinesiska upphuggare och kom fram till Kina samma månad.

KRISTER BÅNG

JAN KLERK og M/S «BJØRN RAGNE»

«BJØRN RAGNE» ja. En av mine kunder. Har vært ombord her flere ganger mens de hold på at losse malm i Botlek. Ett bra fartøy at jobbe på. Hadde kran - traverse i forkant av dekkshuset. Fikk med meg 8 eller 10 riggere fra land. Så ingen problemer. Grunnen til at jeg husker dette skipet er nogen av mannskapet. Nogen av

dem med bruksanvisning. Haha. Først og fremst stueren. En kar i 50 års alder. Han var stor i kjeften. I positivt syn. En kunne høre på ham lang vei når han snakket til noen. Dominant, men ellers en grei kar at ha med å gjøre.

Så var det kaptein. Også i 50 års alder. Skallet og ca.165 cm i størrelse. Like stor som meg. Rart at se på en miniatyr kaptein på ett stort bulkfartøy. Bare et problem med mannen. Han spurte alltid båsen først om alt var i orden før han kvitterte papirer min.

Denne båsen ja. En king-size svenske på 2 meter. Svensk lue og kjeledress. Svenske tresko som jeg husker da jeg vanket ombord i svenske båter under krigen. Til og med en Morakniv i beltet. Vel, han blandet seg opp i alt som foregikk ombord. Han oppførte seg som min læremester. Sa til meg hele tiden hvad som skulle gjøres og hvordan. Irritant som bare faen. Har snakket med chefen min om forholdene på denne båten. Bare for moro skyld.

Så en dag i 1973. Chefen min: «Du skal avlegge visit hos venner dine Jan. Venner? Ja på **BJØRN RAGNE**. Oeff. Båten ligger i Genua. Oef-oef. Bare bra. Trenger en tur ute til avveksling. Ikke noget imot. Det første jeg gjorde på flyplassen var at kjøpe en flaske Gordon Dry Gin til min venn, båsen. Vet aldri.

Ankomst Genua 12 Februar. Avlagt visit hos agenten. Båten var ventet inne i løpet av natten på Multedo Raffnaderi. Oljelast denne gang. Så opp i havnen til den som steller med transport av varer. Kjente folk og proviantbåten **NEVRETTA** igjen. Den var lastet allerede dagen i forveien. Bare bra. Skulle begynne på jobben neste morgen klokken 8

EN GAFFELTRUCK, TRAILER OG EN PROVANTBAT

Så Jan, friaften. Tatt inn på hotel Aquella Royale. Først en dusj og litt mat. Tid for en spasertur ut i havnen. Sett på båter. Så inn til byen. Et par øl og ut på gaten igjen. Fant en kino med pikante filmer. Et par øl til og sa til køys. Livet er bra.

13 Februar. Taxi til Multedo. **BJØRN RAGNE** lå fortøyet her. Traff på en gjeng riggere. Ble overrasket. 8 svenske og norske sjøfolk skulle ta seg av jobben. De ble leiet av agenten ved hjelp av konsulatet. De gikk under navnet SVFDK GANG. Nytt for meg. Men skal si at jeg ikke hadde noget at klage på. Bedre folk har jeg ikke sett på mine reiser i utlandet. Ikke noen tyverier, eller den slags tull. Tvert imot. Men det jeg ventet på skjedde.

- Båsen: «Hey Jan! Lenge siden sist! Du skal gjøre---?»

- Min tur: «Heya båsen! Hyggelig at se deg igjen! Har tatt med meg en presang til deg. Bli med!»

Hadde vesken min inne i en lugar. Skal si et fenomenalt resultat. Først 2-tusen takk. Så klikk-klakk-klikk-klakk. Treskoene sine. Har ikke sett noe mer til denne mannen. Ikke den dagen og ikke senere heller.

Vel, denne jobben gikk perfekt. Det var en fornøyelse at jobbe med disse gutter. Forteller vitser og skrøner. Snakker om hore-sjapper og så videre. Da klokken var 3 hadde vi bare 3 paller øl igjen ute på dekk. Stuert ville ha den inn i en lugar i forkanten av dekkshuset. Jeg tok 2 mann med meg inn i denne lugaren. Så var det bare til å ta imot gjennom ventilen. Lettvint--.

Sett etter at de ble plassert sjøfast. Sa til stuert at han måtte spandere en kartong øl til hjelpere mine. No problem. Slikt skal det være etter min mening. Ikke mas og tull. Ferdig klokken 4. Tok avskjed fra denne SVFDF GANG med hjertelig takk fra min side. De fikk med seg en kartong øl til.

Ja, så var det papirer. Ble invitert til stuert i lugaren sin. Han skrev under på følgesedler og regninger i en helvetes fart. Tok hele greie opp til kaptenen for underskrift. Så var det gjort. Nå ble det fest. Haha. Skulle ta oss en iskald øl. Tid att presentere konvolutt fra Firma Kopcke. Men sa skjedde det noget jeg aldri har vært med på før. Han tok ut en 20 -dollarseddel og ga den til meg som takk for innsatsen. Ble overrasket, og tusen takk fra min side selvfølgelig. Så ble det øl igjen. Og en til.

Det ble en hyggelig samvær. Snakket om løs og fast. Viser bilder hjemmefra etc, etc. Det var så vidt vi holdt øyet tørt. Han skulle gjøre en tur til og så slutte til sjøs. Hadde til hensikt å starte en hønsfarm. Ønsket han «all the best»!

Klokken nærmet seg 5. Ble litt urolig. Denne 20- dollarseddel brendte hull i baklommen min. Har aldri hatt problemer med finansien når jeg var ute på jobb. Men nå hadde jeg litt extra. Kunne ha tatt flyet tilbake samme dagen. Men shitt med Köpcke. Her skal det bli fest. Ingen vits i at hoppe ut av flyet i Amsterdam midt på natten. Haha.

VIA 12 OTTOBRE

Opp til hotellet. Slengte ifra meg saker og ting. Tok meg en hvil en times tid. Så ut på gaten med Jan. Ikke Newcastle Arras, Dixy eller Texas Bar. Inn på en spagetti sjapp først. Måtte ha noe at spise. Etter på til Via 12 Ottobre. Forretnings gate med mange restauranger. De hadde terrasser sine helt ut til fortauskanten. Kunne sjake

hands med bilister som sto i kø foran trafikkllys. Haha

Begynte med en expresso. Nødvendig for at komme til hektene igen efter en dags arbeid. Ha-ha. Det varte ikke lenge før jeg fikk selskap av noen ungdommer. Bra folk denne gang. De snakket bare italiensk. Vel, jeg snakket bare monkey engelsk. Men det gikk bra allikevel. Hadde det bare morsomt. Det ble mye vin og øl i de neste 2 timer. Tiden gikk fort. Men ble klar over at det gikk i surr i øverste etage min. Tid at stoppe med dette tull. Inn i en drosje og opp til hotellet. En kald dusj og sa til køys. Neste dag luftveien Genua-Milan-Amsterdam. Home sweet home.

SALUTI BJÖRN!

